

Materiaal:

64.1 – Rapport regiegroep (23-08-2022)

Besluit:

de landelijke vergadering/de generale synode besluit om samen met de generale synode/de landelijke vergadering:

- a. er bij de nieuw te vormen regio's op aan te dringen zich in te spannen om de diversiteit in geslacht en leeftijd in de afvaardiging naar de synode te verbeteren en structureel beleid te zetten op het inzetten van de gaven van vrouwen en jongere gemeenteleden op de synode, onder meer door te investeren in scouting, talentontwikkeling en selectie van potentieel geschikte kerkleden en door binnen de regio's expliciet vast te stellen wie hiervoor de verantwoordelijkheid draagt;
- b. de nieuwe regio's te stimuleren zich in te spannen om er met hun afvaardiging aan bij te dragen dat de gemiddelde leeftijd van de afgevaardigden naar de synode 2023 niet hoger is dan 55 jaar en dat de synode 2023 minimaal 20% vrouwelijke afgevaardigden telt om zo de diversiteit van de samenstelling van de synode in leeftijd en geslacht te vergroten;
- c. een commissie werkwijze synode te benoemen met de volgende opdracht:
 1. onderzoek welke aanpassingen in de werkwijze van de synode kunnen bijdragen aan een samenstelling van de synode met een grotere diversiteit in leeftijd en geslacht dan momenteel vaak het geval is en aan het verkleinen van de afstand tussen de kerken en de synode;
 2. onderzoek welke belemmeringen daarvoor kunnen worden weggenomen;
 3. inventariseer op welke manieren de verschillende regio's zich inspannen om de diversiteit naar geslacht en leeftijd in de afvaardiging naar de synode te vergroten alsmede de resultaten daarvan met het oog op het delen van 'best practices'.
 4. doordenk met het oog op nieuwe vergadermethoden van de synode in elk geval het principe van één vergaderweek per jaar waarin naast andere agendapunten één inhoudelijk thema centraal staat;
 5. rapporteer aan de synode 2023, zo mogelijk met concrete voorstellen en anders, of aanvullend daarop, met voorstellen voor vervolgoopdrachten voor de korte en middellange termijn.

Gronden:

1. Het belangrijkste bij de samenstelling van een synode is dat de afgevaardigden, ongeacht leeftijd, sekse of afkomst, zich willen laten leiden door Gods Geest, gehoorzaam aan Gods Woord; en dat de kerken verwachten dat de Heer het handelen van de synode, ongeacht de samenstelling, zal gebruiken om voor zijn kerken te zorgen.
2. Tegelijk is er de verantwoordelijkheid voor de afvaardigende regio's om de breedte van de gaven die de Geest geeft ook aanwezig te laten zijn in de synode. Diversiteit in samenstelling garandeert weliswaar niet automatisch een toename van verschillende gaven, maar vergroot wel de mogelijkheid daarvan. Dat doet recht aan het spreken van de Schrift over hoe Christus zijn kerk leidt.
3. Tot nog toe zijn de GS en de LV wat betreft geslacht en leeftijd eenzijdig samengesteld. De gemiddelde leeftijd van de GS- en LV-leden is op dit moment 65 jaar; van de 70 afgevaardigden is 7% vrouw.
4. Een grotere diversiteit in de samenstelling van de synode verbreedt naar verwachting de variatie aan gaven, talenten en invalshoeken in de synode en bevordert daarmee de kwaliteit van het synodewerk.
5. De afstand tussen de plaatselijke kerken en de synode kan worden verkleind, wanneer kerkleden zich meer kunnen herkennen in een samenstelling van de synode die sterker dan op dit moment overeenkomt met de diversiteit in de meeste gemeentes.
6. Vergroting van de diversiteit in geslacht en leeftijd ter synode vereist een stevige lange termijn investering van regio's en het aanwijzen van personen of kerken binnen de regio die op dit vlak de kar trekken.
7. Op de korte termijn kan het stellen van concrete doelen inzake de samenstelling van de synode bijdragen aan de meer diverse samenstelling naar leeftijd en geslacht.

8. Aanvullend op de traditionele vormen waarin het synodewerk plaatsvindt, kunnen andere instrumenten worden ingezet die de betrokkenheid van kerkleden bij en hun participatie in het synodewerk bevorderen. De Huishoudelijke regeling synode (E5) benoemt in art. 7.4 al enkele nieuwe instrumenten die kunnen worden toegepast: De synode kan vertegenwoordigers van bepaalde categorieën gemeenteleden uitnodigen om met adviserende stem aan de vergadering deel te nemen; ook kan de synode voorbereidende conferenties beleggen met geïnteresseerde gemeenteleden. Daarnaast is de inzet van andere werkvormen denkbaar die in de samenleving en in plaatselijke kerken hun waarde hebben bewezen.
9. Nader onderzoek is nodig om de effecten van een nieuwe werkwijze van de synode en de inzet van nieuwe instrumenten op de diversiteit in de afvaardiging en op de afstand tussen de synode en de kerken te beoordelen.
10. Het opdoen van praktijkervaring door de synode met nieuwe werkwijzen en instrumenten kan helpen bij het in beeld krijgen van de effecten ervan.

De voorbereidingstijd tot aan synode 2023 is kort, zodat het voor de hand ligt dat de bezinning daarna voortgezet wordt. Het is goed dat een eventuele vervolgoopdracht door die synode gegeven wordt, mede vanuit de dan opgedane ervaring en met inbreng vanuit de kerken die via het rapport van de commissie in dit proces betrokken kunnen worden.